Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 100 (6. 291) 1987 йил 30 апрель, пайшанба Баҳоси 3 тийин

ЗАФАРЛАРИМИЗ— 1 МАЙГА!

Республика пойтахтининг меҳнат рапорти

Шаҳар меҳнат коллективлари байрам арафаси кунлари социал-иқтисодий ривожланиш планларини ва 1 Май шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларни бажариш учун ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда шу йилнинг тўрт ойида саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажми 2,9 процентга кўпайди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажмининг жами ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Социалистик мусобақада Сергели ва Киров районларининг меҳнат коллективлари пешқадамлик қилишмоқда. Шаҳар меҳнат рапортига коммунистик шанбалик куни зарбдорларча ишлаган коллективлар салмоқли ҳисса қўшишди. «Ташэлектромаш», пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводлари, Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари шулар жумласидандир.

Тўрт ойлик якунларига кўра планга қўшимча равишда 42 та пахта териш машинаси, 58 минг жуфт ички трикотаж маҳсулотлари, 11 минг жуфт пайпоқлар ва бошқа буюмлар ишлаб чиқарилади. Апрель ойида халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш плани (алкоголли ичимликлар ишлаб чиқаришни ҳисобга олмаганда) 101,0 процент бажарилади.

Буюртмалар бўйича мажбуриятларни ҳисобга олган ҳолда товар маҳсулотларини реализация қилиш планини уддалай олмаган корхоналар сони 20 процентга камайди.

Транспорт корхоналари план ва социалистик мажбуриятларини 27 апрель куни бажардилар. Апрель ойида пассажирларни ташиш бир кунлик ўртача кўрсаткичи ўтган йилга нисбатан 5,7 процентга кўпайди.

Шаҳар қурилиш комплекси суръатни жадаллаштирмоқда. Марказлашган капитал маблағлар ҳисобига тўрт ой ичида 230 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, бу ўтган йилга нисбатан 24 процент кўп. Шаҳар бўйича жами 245 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилди. Пудрат ишлари плани 101, 9 процент бажарилди. Бу кўрсаткич ўтган йилги даражадан 12,2 процент юқоридир. Қурилишда меҳнат унумдорлиги 2,3 процентга ошди.

1 Май арафасида 50 минг квадрат метр, йил бошидан бери эса 260 минг квадрат метр уй-жой, Юнусобод массивида 1568 ўқувчига мўлжалланган мактаб фойдаланишга топширилди.

Хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналари Ўзбекистон Компартияси шаҳар комитети бюросида билдирилган танқидни инобатга олиб, йил бошидан бери йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш юзасидан қўшимча чора-тадбирларни кўрдилар. Умумий товар обороти ҳажми 850 миллион сўмдан ошиб кетди. Халқ истеъмоли товарларини реализация қилиш 2,3 процентга кўпайди, алкоголли ичимликларни реализация қилиш эса 8, 5 процентга камайди.

Байрам арафасида 18 та янги магазин, 30 дан зиёд маиший хизмат пунктлари ўз эшикларини очди. Шаҳарнинг барча районларида шаҳар аҳолисини мамнун этаётган доимий ярмаркалар ишлаб турибди.

Шаҳар аҳолисига пулли хизмат кўрсатишнинг ўсиш суръатлари 28 процентга, маиший хизмат ҳажми 4,2 процентга кўпайди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тўрт ойлик планни 100,7 процент бажардилар, ўсиш суръати 6,8 процентни ташкил этди. Коммунал хўжалик корхоналари ҳам план ва қабул қилган социалистик мажбуриятларини адо этдилар.

Шу билан бирга эришилган натижалар танқидий таҳлил этилар экан, районларнинг барча меҳнат коллективлари ҳам меҳнат беллашувида фаол иштирок этмоқдалар, деб айтолмаймиз. «Таштекстильмаш» заводи, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Средазэлектроаппарат» бирлашмаси каби йирик корхоналар бир маромда ишламаяпти. Ҳамма корхоналар ҳам йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш учун мавжуд ички резервлардан фойдаланишяпти, деб бўлмайди. Машинасозлик комплекси, енгил, озиқ-овқат ва ёғочсозлик саноатида тиғиз аҳвол вужудга келмоқда. Давлат қабули шароитида ишлаётган корхоналарнинг хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтиши чўзилиб кетди. Ленин, Фрунзе ва Собир Раҳимов районлари меҳнат коллективларида социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши жиддий ташвиш уйғотади.

В. КОТОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, шаҳар план комиссиясининг раиси.

СССР меҳнаткашлари! Ҳар бир меҳнат коллективида интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлангиз! Хўжалик юритишнинг замонавий усулларини эгаллангиз!

(КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил 1 Май Чақириқларидан).

Замондошимиз

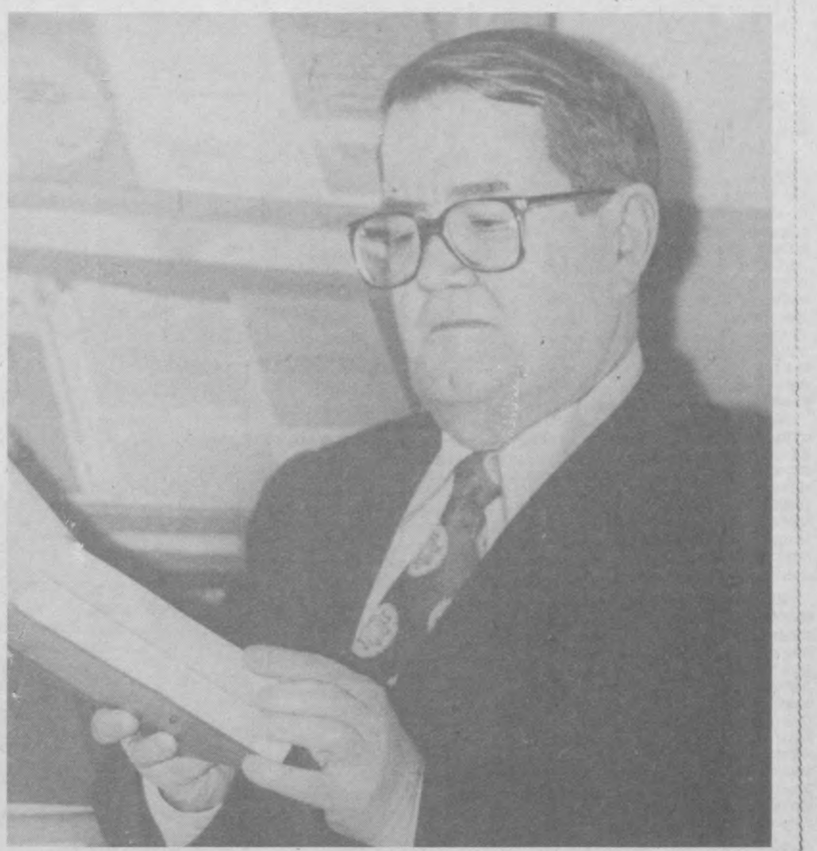

Мураббий

Октябрь зиёсидан нур эмган ўлкамиз байрам либосида. Одамлар чеҳрасида қутлуғ айём кайфияти. Бирдамлик, Тинчлик байрами арафасида Низомий номидаги педагогика институти кафедра мудири, филология фанлари доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Мухамед Галимович Давлетшин қувончининг чеки йўқ. У бу кун студентлар, ҳамкасбларининг самимий тилакларини эшитар экан, республикамизнинг турли бурчакларидан келаётган табрикномаларни ўқир экан, бу ҳурмат-эътибордан қалбига масрурлик тўлди. Беихтиёр киприклари намланди. Бу — севинч, меҳрибон устоз-мураббий қалб тўлқинлари мавжининг шаффоф заррасидир.

Мухамед Галимовичнинг шогирдлари бугунги кунда республикамизнинг турли олий ўқув юртларида халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассис кадрлар тайёрлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Қўқон педагогика институти кафедра мудири, психология фанлари кандидати М. Зуфарова, Бухоро педагогика институти ходими, психология фанлари кандидати М. Турсунова, Қарши педагогика институти ходими, психология фанлари кандидати Н. Боймуродовлар мураббий олимнинг ана шундай шогирдларидандир.

М. Давлетшин жамоатчилик ишларига алоҳида эътибор билан қарайди ва доимо фаол иштирок этади. У институт партия комитетининг аъзоси, СССР психологлари жамиятининг республика бўлими президиумининг раиси каби бир қатор масъул вазифаларни ҳам шараф билан адо этмоқда.

Биз билан суҳбатда Мухамед Галимович касб танлаш 5—6 синфларда бошланишини афсусланиб қайд этди. Ҳолбуки бу ишни ўқувчининг илм даргоҳига ташриф буюрган илк куниданоқ бошлаш керак. Бу ёшларнинг келгусида касб танлашларида муҳим ўрин тутади.

Жамиятимизда рўй бераётган буюк ўзгаришлар, қайта қуриш жараёни олимлардан ҳам астойдил сафарбарликни тақозо этмоқда. Буни дилдан ҳис этган олим ўзини олдинги сафда деб билмоқда.

СУРАТДА: М. Г. Давлетшин.
Н. Козинский фотоси.

Ёш томошабинлар театри бугун эшикларини очади

Бугун пойтахтимиздаги тубдан янгиланган рус ёш томошабинлар театри ўз эшикларини очади. Қурувчи ва монтажчилар ўз ўринларини артистларга ва хизматчиларга бўшатиб беришади. Ижодий коллектив театрнинг бош режиссёри А. Найденов раҳбарлигида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишлаб «Искремасс» спектаклини тайёрлаган. Бугун биз ана шу театрни тиклаш ва реконструкция ишларига доир сўнгги мақолани эълон қиляпмиз.

Қурилиш майдонларида

Томоша зали. Қурувчилар нафис ва юмшоқ креслоларни ўрнатишмоқда. Бундан олдинроқ бунёдкорлар «қора» пол устини ярқироқ паркет билан қоплаш ишларини бажаришган эди. Театр мебели ҳам буюртма бўйича пойтахтимиз корхоналарида тайёрланди. Залдаги ўринлар эскича 360 талигича қолди. Бироқ бу реконструкция ҳеч қандай қўшимча ўрин бермади, деган гап эмас. Қўшимча ўрин бор. У юзтадан ортиқ. Ўринлар ложа ва балконларни қуриш ҳисобига кенгайди.

Бунёдкорлар ўзларига топширилган вазифа мураккаблигига қарамай уни аъло даражада бажаришди. Сўнгги ҳафтада объектда 50 минг сўмликка яқин қурилиш ишлари бажарилди.

Ёш томошабинлар театрини таъмирлаш «Промгражданстрой» тресті ва Ўзбекистон ССР «Госкомводстрой»ига топширилган эди. Қурувчилар сўнгги вақтларда хазиллашиб: «трестимизни «Промграждантеатрстрой» тресті деб атамоқ керак», дейдиган бўлиб қолишди. Бу бежиз эмас, албатта. Ёш томошабинлар театри қурилиши бу коллективни театр соҳасига анча ихтисослаштирди. Улар бу маданий объект қурилишида яна бир бор катта синовдан ўтишди.

Бунёдкорлар лойиҳачилар билан ҳамкорликда тил топишиб ишлашди. Иш бор жойда камчилик бўлмай иложи йўқ. Бу ерда ҳам шундай ҳол рўй берган вақтлар бўлди. Лекин нуқсонлар ўз вақтида ҳамжиҳатлик билан бартараф этилди.

Навоий проспектида бунёд этилган бу қурилиш ҳақида яна нималар дейиш мумкин? Бу ерда турли ташкилот вакиллари ишлашди. Улар бир ёқадан бош чиқариб аҳилликда ўзаро келишиб ишлашлари натижасида катта самарадорликка эришдилар. Қурувчилар ҳамиша дўстона ёрдам қўлини сезиб туришди. Масалан, асосий пудратчи ҳисобланган 3-механизациялашган кўчма колоннага оғир чоғларда шу трестга қарашли 4-колоннанинг баъзи бригадалари ёрдамга келишди. Айниқса колоннанинг А. Аврушев бошлиқ комплекс бригадаси намуна кўрсатиб ишлади. У ўзининг самарали меҳнати учун трест раҳбарларининг таҳсинига сазовор бўлди. Н. Мирзагулова ва С. Абрамян бошчилик қилган бўёқчилар бригадалари ҳақида ҳам шундай илиқ сўзларни айтиш мумкин. Бу коллективлар қисқа муддат ичида зал интерьери ва фойесини сифатли пардоздан чиқаришди. В. Левада раҳбарлик қилган пардозловчилар бригадасининг иши ҳам диққатга сазовордир.

А. Скороваров бошчилигидаги комплекс бригада саҳна коробкасини монтаж қилишда ўз маҳоратини яна бир бор намойиш этди. 3-механизациялашган кўчма колоннага қарашли бу бригада ишдаги юксак кўрсаткичлари ҳамда социалистик мусобақада актив қатнашганлиги учун «Узкомводстрой» томонидан рағбатлантирилди. Шунингдек, СССР Маданият министрлигига қарашли «Союзкультстроймонтаж» трестининг Ўрта Осиё ихтисослашган қурилиш-монтаж бошқармасига қарашли Е. Бегишев участкаси коллективи ҳам ўз улушини қўшди. Р. Асанов бошчилигидаги инженер созловчилар комплекс бригадаси самарали меҳнат қилди.

— Агар қурувчиларимиз материал-техника билан ўз муддатида таъминлаб турилганда иш суръати ва монтаж ишлари янада юксакроқ бўлар эди,— дейишади Бегишев ва Асанов.

Бино ҳовлисида бугун ўзгача вазият ҳукмрон. Кунникеча бу ерда «Водоканал» трестига қарашли бригада коллективи иш олиб борди. Бир ҳафталик муддатда коллектив бино ҳовлиси, хоналари, совутгич станциясидан тортиб то театрнинг ертўла қисмигача бўлган майдонда водопровод ва канализация тармоқларини ўтказиши лозим эди. Коллектив бу вазифани шараф билан бажарди.

— Куч ва имкониятларимиздан тўла фойдаланиб ишладик, — дейди участка прораби М. Муҳамматқулов. — Бундай катта ҳажмдаги ишни бир ҳафтада бажаришнинг ўзи бўлмасди. Коллективимизнинг аҳил ва ҳамжиҳатлиги яна бир бор ўз самарасини кўрсатди.

Шундай қилиб, қурилиш ниҳоясига яқинлашмоқда. Бригадалар бирин-кетин объектдаги ишларини бажариб, навбатдаги қурилиш майдонига йўл олишмоқда. Бажарилган ишлардан қуйидаги тахминий хулосаларни чиқариш мумкин. Асосий пудратчи «Промгражданстрой» тресті ва унинг бўлинмалари вазифаларини аъло даражада бажаришди. Ёрдамчи пудратчи ташкилотлардан, айниқса «Госкомводстрой» хизматини алоҳида таъкидлаш керак.

Қурувчилар эстафетани театр коллективига топширишяпти. Артистлар инженер Е. Банникова бошчилигидаги лойиҳа авторлари, аҳил ва ҳамжиҳатлик билан иш олиб борган қурувчилар ҳимматини узоқ вақт эслаб юришади.

И. АХМЕТОВ,
штатсиз мухбиримиз.

Пойтахт байрам либосида

Бугун менинг муаззам она шаҳрим ўзгача файз ва тароват касб этган. Меҳнаткашлар Халқаро бирдамлик куни — 1 Май арафасида унинг майдонлари, проспектлари, хиёбонларини кезиб қувончим ичимга сиғмайди. Кўк юзини қоплаган булут дов-дарахтларнинг кокилини ювиб ўтди. Бутун борлиқ узра мусаффо ҳаво роҳат бахш этади. Шундай қилиб пойтахтимиз эртанги катта тантана — умумхалқ шодиёнасини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олмоқда.

Ленин номли майдон байрам либосида безатилган. Унга кираверишда «Партиямизнинг бош йўли — жадаллаштириш» деган улкан паннони томоша қиламиз. У 5000 дона лампочка шуъласида товланади. Майдондаги осмонўпар бино кўксида башариятнинг доҳийлари Карл Маркс ва Фридрих Энгельс портретлари қўйилган. Шу бино тўрт томонида узунлиги 30 метрдан иборат олтита байроқ ҳилпираб турибди. Майдоннинг ўнг томонида — Ленин ҳайкалининг икки ёнида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг портретлари қўйилган. Яна бир маъмурий бинода Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги ва 1 Май рақамлари ёзилган панноларни кўрамиз.

Ўзбекистон проспектидаги 18х18 метр ҳажмида ёзилган «КПСС» сўзларини ўқиймиз. Навоий ва Абай кўчаларидаги шиорлар, байроқлар, 1 Май ва меҳнатни улуғлайди. Халқлар дўстлиги майдони ҳам ўз номига монанд безатилган. Баланд биноларда қардош республикаларнинг байроқлари ҳилпираб турибди. Горький номидаги майдонда «СССР — Тинчлик таянчи» панноси ранг-баранг чироқлар жилосида товланмоқда.

Тошкентнинг барча районлари марказлари ва кўчаларида 10 минглб байроқчалар, вимпеллар, шиорлар бутун борлиққа гўзаллик бахш этган. Минг-минглаб чироқлар маржонлари катта тантана бошланишидан дарак бермоқда.

Шаҳримизнинг байрам либосида безатилишида «Рассом», шаҳарни безатиш комбинатлари, ёритиш идораси, «Висотстрой», «Узстальконструкция» трестлари, ободонлаштириш Бош бошқармасининг марказий диспетчерлик коллективлари ғайрат-шижоат билан ишладилар.

А. ПУЛАТОВ.

Район хотин-қизларининг конференцияси

Темирйўлчилар маданият саройида «Улуғ Октябрь, «Ҳужум» совет Шарқи аёлларининг тақдирида» мавзуида Ленин райони хотин-қизларининг конференцияси бўлиб ўтди.

... Бирон-бир воқеанинг моҳиятини вақт белгилайди. Бугунги кун 20-йилларнинг охирида Шарқ аёлларининг озодлиги учун бошланган ҳаракатга аниқ баҳо бермоқда. Тенг ҳуқуқли совет аёли ҳозирги пайтда ўзи танлаган соҳада ўз қобилиятини намойиш этиш имкониятига эга. Улар ишлаб чиқаришда энг мураккаб технологик операцияларни муваффақиятли ўзлаштирмоқдалар, илмий-ишлаб чиқаришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар, фарзандлар тарбиялаб вояга етказмоқдалар, жамоатчилик ишларида фаол иштирок этмоқдалар. Учрашув қатнашчилари Ленин районининг хотин-қизлар кенгаши раиси Э. Султонова, доцент С. Мажидова, 2-маҳалла хотин-қизлар кенгашининг аъзоси Д. Муталова, 4-туғруқхона бош врачи Г. Степаненко, 60-мактаб ўқитувчиси И. Цинельникова ва Ленин район комсомол комитетининг секретари Г. Ҳакимовлар шу ҳақда сўзладилар.

Қишга тараддуд

Тошкент шаҳар партия комитетида шаҳар хўжалиги объектларини 1987—1988 йилги кузги-қишки даврдаги ишларга тайёрлаш масалаларига бағишланган кенгаш бўлиб ўтди.

Кенгашда бир қатор министрликларнинг, халқ депутатлари район Советларининг, шаҳар Совети ижроия комитети Бош бошқармалари, бўлимлари ва трестларининг раҳбарлари, шаҳардаги саноат, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

Кенгашни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ш. Р. Мирсаидов очди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари Э. А. Ризаев шаҳар хўжалигининг ўтган қиш давридаги ишлари якунлари ва халқ депутатлари шаҳар ҳамда район Советлари ижроия комитетларининг, министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлари раҳбарларининг 1987—1988 йилги қиш давридаги ишларга тайёргарлик борасидаги вазифалари тўғрисида қисқача ахборот берди.

Масалани муҳокама этишда В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Журавлев, «Таштеплокоммунэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Л. А. Костин, Ўзбекистон Компартияси Ленин район комитетининг биринчи секретари В. Д. Ардатов, Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари В. М. Гашилов, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрининг ўринбосари Г. М. Толмачев, Киров район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. Н. Дорохов, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари О. Х. Асқаров қатнашдилар.

Белгиланган режаларни ҳаётга жорий этиш, меҳнат коллективларининг ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларининг бажарилиши бутун шаҳар хўжалигини ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш учун мураккаб бўлган кузги-қишки даврга ўз вақтида ва сифатли тайёрлашга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Кооперативлар ишига— кенг йўл

Тошкент шаҳар партия комитетида бўлиб ўтган кенгашда кооперативлар ишини ривожлантириш ҳамда тубдан яхшилашнинг зарурлиги тўғрисида сўз борди. Кенгашни шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари А. И. Фозилбеков олиб борди.

Район партия комитетларининг иккинчи секретарлари, шаҳардаги районлар ижроия комитетларининг раислари, умумий овқатланиш Бош бошқармаси, маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси, давлат банкининг шаҳар идораси раҳбарлари ана шу муҳим масала юзасидан ўзаро фикр алмашдилар.

Ҳозирги вақтда Тошкентда 21 та коооператив рўйхатдан ўтказилди. Бу кооперативларнинг аъзолари аҳолига маиший хизмат кўрсатмоқдалар, айрим умумий овқатланиш корхоналарига ташриф буюрувчи хўрандалар хизматида бўлмоқдалар, такси машиналарининг ҳайдовчилари сифатида ишламоқдалар. Кооперативларнинг ўз олдиларига қўйган мақсадлари — яъни аҳолининг турли-туман товарлар ва хизматларга бўлган талабларини янада тўлароқ қондиришлари учун уларга аниқ ва амалий ёрдам кўрсатиш керак. Ана шунинг учун бу ишни район партия комитетлари ўзларининг қатъий назоратлари остига олишлари лозим, деб таъкидланди ушбу кенгашда. Район Советлари ижроия комитетларидаги кооперативлар ишини ривожлантиришга мутасадди бўлган кишилар кооперативларнинг составига асосан пенсионерлар, уй бекаларини жалб этишга ўз эътиборларини қаратишлари керак. Корхоналар қошида ташкил этилган кооперативларга ана шу корхоналар уларнинг молиявий-хўжалик фаолияти устидан аниқ назорат ўрнатишлари, уларни зарур бўлган маҳсулотлар билан ўз вақтида таъминлаш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатишлари керак.

Тошқиндан зарар кўрганларга

Қардошлик қонунига биноан

Республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари сув тошқинидан зарар кўрган Пискент райони аҳолисига ҳар томонлама мадад кўрсатмоқдалар. 904-счётга маблағлар ўтказилмоқда, ишчи коллективларидан тошқиндан зарар кўрганларга кийим-бошлар, турли-туман бошқа маҳсулотлар пешма-пеш жўнатилмоқда.

⊙ В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитетининг секретари В. Корбут Пискент райони кичкинтойларига 450 сўмлик ҳар хил ўйинчоқлар, 1400 сўмлик болалар аравачаларини олиб борди. Ҳаммаси бўлиб 2 минг 200 сўмлик кундалик турмушда асқотадиган буюмлар юборилди.

⊙ Тошкент тўқимачилик комбинатининг меҳнаткашлари тошқиндан зарар кўрган районларнинг аҳолисига болаларнинг 50 комплект, катталарнинг 260 комплект ички либосларини ва 80 комплект ётоқ анжомларини жўнатди.

⊙ «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи 500 сўмлик кийим-кечаклар ва пойафзаллар жўнатди, 750 сўм пулни 904-счётга ўтказди.

⊙ «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари ҳам қардошлик қонунига содиқ қолиб, 2 минг сўмлиқ ҳажмда турли-туман кийим-кечакларни тошқиндан зарар кўрганларга юбордилар.

⊙ Фрунзе район ошхоналар тресті коммунистлари ўзларининг очиқ партия йиғилишларида бир кунлик иш ҳақларини область меҳнаткашларига ўтказишга қарор қилдилар. 904-счётга 5 минг 200 сўм ўтказиладиган бўлди.

⊙ Ҳамза номидаги ва Горький номидаги академик драма театрларининг коллективлари шу йил 22 апрель куни намойиш этган спектаклларидан тушган маблағни тошқиндан зарар кўрган меҳнаткашларга юборишга қарор қилди.

⊙ Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали театри коллективи эса Пискент райони аҳолисига Ўрта Чирчиқ районининг Терешкова номидаги совхозда 20 апрель куни қўйиб берган концертдан тушган пулни ўтказди.

⊙ Шаҳримиздаги 21-ўрта ҳунар-техника билим юрти комсомоллари Пискент райони йигит ва қизларига 1837 сўм ҳажмдаги кийим-кечак ва пойафзалларни жўнатдилар.

Амалдаги интернационализм

Тюменлик қурувчиларга

Тюмень областининг Ханти-Манси Автоном округида замонавий йўллар қураётган «Узтюмендорстрой» трести коллективи ўн биринчи беш йилликдаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунига кўра ғолиб деб топилиб, унга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил Байроғи топширилганлиги ҳақидаги хабарни Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам зўр қувонч билан кутиб олишган эди. Чунки трест Ғарбий Сибирда меҳнат қилаётган иттифоқдош республикалар вакиллари ичида бундай юксак натижага эришган биринчи коллективдир. Трестга «Ўн биринчи беш йилликдаги юксак иш самарадорлиги учун» эсдалик нишони берилиб, унинг номи Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилди.

Коллективнинг бу муваффақиятида трестнинг 1-йўл қурилиш бошқармасига қарашли Меҳнат Қизил Байроқ ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери В. Харченко бошлиқ бригада аъзоларининг хизматлари катта бўлди. Бу коллектив ойлик план-топшириқларини 130—140 процентга етказиб адо этмоқда. Бригадада меҳнат унумдорлиги 30 процентга, қурилиш-монтаж таннархи 20 процентга арзонлаштирилди. Коллектив бу йил 25 километр узунликдаги йўлни фойдаланишга топширишга аҳд қилган.

«Узтюмендорстрой» трестининг қўлга киритган бу ютуғида Қўйлиқдаги кўприкбоп темир-бетон конструкциялари тажриба заводи ишчилари, инженер-техник ходимларининг ҳам муносиб улушлари бор. Корхона коллективи трест йўлсозлари билан узоқ йиллардан бери дўстона алоқа боғлашган. Завод шу кунгача Сибирдаги янги нефть конларига олиб бориладиган йўлларни қураётган ҳамшаҳарларимиз учун 250 километр узунликдаги автомобиль йўлига етадиган қоплама плиталарни юборишга муваффақ бўлди. Коллектив байрам арафасида тюменликлар ҳузурига 9 ва 12 метрли бир туркум кўприк плиталарини жўнатди. Апрель ойида сибирлик буюртмачиларига ҳаммаси бўлиб 7500 куб метр йиғма темир-бетонлар жўнатилди.

Республикамиз бунёдкорлари шартнома бўйича ўн иккинчи беш йилликда тюменлик дўстларимизга 195 минг квадрат метр уй-жой қуриб беришлари керак. Бундан ташқари иккита мактаб, болалар комбинати ва бошқа маданий-маиший объектлар бунёд этилади. Шу мақсадда ўтган йили «Узбектюменжилстрой» қурилиш-монтаж поезди ташкил этилди. Ҳозирги кунда Ўзбекистондан борган 600 дан ортиқ қурувчилар ва инженер-техник ходимлар Тюменда самарали меҳнат қилишмоқда.

Ўтган йили тўрт миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарган қурувчиларимиз бу йилнинг дастлабки квартали якуни бўйича ҳам яхши натижаларни қўлга киритишди. Ҳозир ҳамюртларимиз тўққизта беш қаватли уйни қуриш бўйича топшириқни адо этишмоқда. Улар 2, 3 ва 5-уйларда монтаж ишларини ниҳоясига етказиб, пардозлаш ишларини жадал суръатларда олиб боришаяпти. 8 ва 9-уйларда эса монтаж ишлари олиб борилмоқда. Бу ишда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор П. Костенко бошчилик қилаётган комплекслашган бригада аъзолари фидокорлик кўрсатишяпти. Улар Сибирнинг об-ҳаво инжиқликларига қарамасдан план ва мажбуриятларини ҳамиша ортиғи билан адо этишмоқда.

Қурувчиларнинг бу ютуқларида ҳам юқорида номи тилга олинган кўприкбоп темир-бетон конструкциялари тажриба заводи ишчи ва хизматчиларининг ёрдами катта бўлаяпти. Корхонанинг янги маҳсулот — 18 квартирали икки қаватли уйларнинг ишлаб чиқарилиши сибирликлар билан алоқани янада мустаҳкамлади. Бу уй истиқомат қилувчилар учун жуда қулай. Янги уй пойдевори қозиқларда туради, ташқи плиталар қалинлаштирилган, подъездларни иссиқ сақлайдиган тамбури бор.

Уч сменали графикка ўтиб ишлаш корхона учун кенг имкониятлар яратди. Шу муносабат билан бўшаб қолган корпусларда янги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Тюмень учун тайёрланадиган йиғма уйлар ҳам бўш корпуслардан бирида ишлаб чиқарилмоқда. Шу кунгача корхона сибирликлар учун бундай йиғма уйлардан иккитасини тайёрлаб жўнатди. Йил охиригача яна олтита йиғма уй жўнатилади. Бу уйларга 144 оила жойлашади.

Ғарбий сибирликлар буюртмаларини муддатида тайёрлаб жўнатилишида корхонанинг Абдували Мирзаев ва Владимир Подковалихин бошчилигидаги комплекс бригада аъзоларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Улар смена топшириқларини кун сайин ошириб адо этишмоқда. Бу коллективларнинг Е. Ризаев, Р. Зокиров, В. Ноздрачев, А. Хабибулин сингари ишчилари майолди социалистик мусобақасининг ғолиблари бўлишди. Баҳор байрамини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олаётган бу бригадалар интернационал дўстлик алоқаларига содиқ қолиб тюменлик қурувчиларга сифатли маҳсулот етказиб беришдек умумколлектив ишига муносиб улуш қўшмоқдалар.

М. ФЕЛЬДМАН,
«Узоргтехдорстрой» трести бош метрологи.

Сиз суратда кўриб турган Юрий Александрович ва унинг турмуш йўлдоши Мария Григорьевна Скригиналар йигирма уч йилдан бери шаҳримизнинг турли қурилишларида самарали меҳнат қилиб келишади. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга бўлган бу бунёдкорлар ҳозирда 11-«Висотстрой»нинг 17-қурилиш бошқармасида ғишт терувчи бўлиб ишлашмоқда. Улар шу кунларда шаҳримиз марказида қад кўтараётган «Дўстлик» комплекси қурилишида самарали меҳнат қилишмоқда.

Т. Каримов фотоси.

ҲАМЖИҲАТЛИКДА ГАП КЎП

Марказлашган усулда юк ташишга мўлжалланган шаҳар автомобиль трестида бригада пудрати ташаббускорлари ҳақида гап кетганда дастлаб Қудратулла Қўлдошев бошчилигидаги коллектив ҳайдовчилари тилга олинади. Бу бежиз эмас, албатта. Бир неча миллат вакилларининг бир оила фарзандларидек фидокорона меҳнати, янгилик сари интилиши, бригадага ана шундай шуҳрат келтирмоқда. Аҳил коллективга 16 та ҳайдовчи бирлашган.

Улар олти миллат вакилларидан иборат. Ҳайдовчилар кўп йиллик меҳнатлари давомида бир-бирига жуда «сингиб» кетишган. Улар ташвишни ҳам, қувончни ҳам биргаликда баҳам кўрадилар, коллективда «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун!» принципи қарор топган. Бу эса ютуқлар омили бўлиши билан бирга коллективни доимо янги марралар сари руҳлантиради.

Коллективда истиқболли усул — бригада пудратини жорий этишга 1977 йилдаёқ киришилганди. Ўтган вақт ичида ҳайдовчилар меҳнатни ташкил этиш бўйича бой тажриба тўпладилар. Янги усул лоқайдларга ўт очди. Қолаверса, буюртмачи корхоналар билан ишлашда ҳам сифат ўзгаришларга эришилди.

Бригада коллективи «Гордорстройремонт» трестига қарашли асфальт-бетон заводи маҳсулотларини «ЗИЛ» машиналарида объектларга пешма-пеш етказиб бермоқда.

— Заводда икки сменали иш ташкил этилганида ташвишларимиз бироз ортгандай туюлганди, — дейди бригада етакчиси Қудратулла Йўлдошев. — Аммо бу ҳол узоққа чўзилмади.. Аҳиллик ва ҳамжиҳатликда гап кўп экан. Бир-биримизни бир қарашдаёқ тушунадиган бўлиб қолганмиз. Сўзимиз бир ердан чиқди. Шартта ленинградликлар ташаббусига қўшилдик. Ҳозир икки сменада заводга тўла қувват билан хизмат кўрсатяпмиз. Маршрут графигимиз заводда амалга ошириладиган ишларнинг тартибига тўла мослаштириб олинган. Бирорта «ЗИЛ»нинг бекор туриб қолиши ёки кечикиб келиш ҳоллари рўй бермайди.

Қурилиш объектларига асфальт-бетон маҳсулотларини ўз вақтида етказиб бериш бригада аъзоларининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Акс ҳолда йўлсозлар иши тўхтаб қолиши, йўл қуриш ишлари пайсалга солиниши мумкин. Шу боисдан ҳам шофёрлар ишга масъулият билан ёндошадилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 70 йиллиги нишонланадиган бу қутлуғ йилни ташаббускор бригада ҳайдовчилари юқори натижалар билан якунлашга аҳд қилишган. Йил давомида 86 минг тонна юк ташиб берилади. 4 ойлик планнинг ошириб адо этилиши уларнинг иши билан сўзи бир эканлигини тасдиқлаб турибди. Ҳозирча топшириққа қўшимча ташилган юкнинг умумий миқдори минг тоннадан ортиб кетди.

Ютуқларнинг боиси аввало ҳамжиҳатлик билан қилинган меҳнат самарасидадир. Турли миллат вакилларининг бир бригадага бирлашиб, ягона оила фарзандларидек аҳил меҳнат қилаётганига ҳавас қилса арзийди. Қозоқ йигити Саидвали Раҳимбеков, украин фарзанди Сергей Сивий, арман ўғлони Левон Бабаян ва ўзбек Равшан Эгамбердиевлар бир-бирига доимо ҳамдард, уларнинг ютуқлари ҳам, қувончлари ҳам умумий. Шунинг учун бўлса керак, бригада йигитлари «бизнинг қозонимиз битта» деб қўйишади.

Ўз ишини қайта қуриб, жадаллаштириш вахтасида фаол иштирок этаётган интернационал коллективнинг ютуғи бундан буён ҳам мустаҳкамланиб бораверади. Чунки улар аҳил, иноқ, дўст коллективда меҳнат қилишмоқда.

Л. МАТКАРИМОВА,
«Узавтотрансте х н и к а» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ходими.

Фан ва техника янгиликлари

Лазер молекула «санайди»

СССР ва Болгария олимлари яратган ўлчов прибори атмосфера ҳавосидаги юз миллион молекула орасида ис газининг биттагина молекуласини ҳам пайқай олади. Мавжуд газ анализаторлар у ёқда турсин, ҳидни жуда яхши билувчи бирон жонивор ҳам бундай қобилиятга эга эмас.

Моддаларнинг составини аниқлаб берадиган кўпгина усуллар бор. Кўпинча бундай тадқиқотлар спектрограф, хроматограф ва бошқа қўпол техника билан жиҳозланган катта-катта лабораторияларда ўтказилади. Бу методлардан фойдаланилганда натижа олиш ва уни ишлаб чиқишга кўп вақт кетади. СССР Фанлар академияси умумий физика институтининг, СССР Фанлар академияси физика институти ва бошқа илмий тадқиқот институтларининг олимлари таклиф этган митти ярим ўтказгич лазер негизида ишлайдиган газ анализаторлар пайдо бўлгач, натижалар олиш муддатини бир неча соатдан бир неча секундгача камайтириш мумкин бўлди.

Пойтахт давлат автоинспекциясининг ходимлари ис гази концентрациясини ўлчаб берадиган биринчи намунани синаётиб, шаҳар магистраллари ёнида жойлашдилар. Шунда прибордан юз метр наридан ўтган ҳар бир автомобилдан датчиклар дарҳол қимирлаб қолганлигини кўриб, ёқа ушладилар.

Бу янгилик билан Болгарияга жўнаб кетишдан аввал уни олдин ғоят хилма-хил шароитларда синаб кўрдилар, дейишди СССР Фанлар академияси умумий физика институтидагилар ТАСС мухбири билан суҳбатда. Прибор Қрим, Белоруссия, Сибирда ўтказилган бир неча илмий экспедицияларда ишлатилди. Шунда олимлар табиатнинг юзлаб километр атрофида биронта ҳам саноат объекти ёки уй-жой бўлмаган бокира гўшаларни атайлаб изладилар. Лекин газ анализаторининг сезгирлик миқёсидан камроқ миқдорда углерод оксиди бўлган участкани топиб бўлмади.

Болгарияда прибор ҳавоси жуда тоза Витоша тоғидаги давлат паркида синаб кўрилди. Шундан кейин софиялик олимлар москвалик физиклар берган чизмаларга мувофиқ ўз газ анализатор моделларини яратдилар. Энди ундан атмосферадаги турли газлар концентрациясини, шу жумладан, машҳур Қора денгиз курортларидаги газ концентрациясини аниқлашдагина эмас, шу билан бирга ғоят мусаффо моддалар яратишда, кончилик саноати корхоналарида энергетикада ҳам фойдаланилади.

(ТАСС мухбири).
МОСКВА.

ДАДИЛ ОДИМ

Беш йиллик вахтасида

Ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача бажаришни ўзларининг катта мақсадларига айлантирган коллективлар орасида Геннадий Яшчунин бошлиқ комплекс бригада ишчилари ҳам бор. Социалистик мусобақани авж олдириб, ишни бугунги кун талаби асосида ташкил этишга интилиш ташаббускорларга катта муваффақиятлар келтирмоқда. Улар ой сайин ўз ютуқларини янада мустаҳкамлашга, меҳнат унумдорлигини оширишга, иш сифатини яхшилашга, тежамкорлик ҳаракатида фаол иштирок этишга эришмоқдалар.

Бундай пешқадам коллективлар электр-монтаж буюмлари заводида кўпчиликни ташкил этади. Ҳозир корхонадаги 24 та бригаданинг барчасида қутлуғ анжуманга катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Энг юқори кўрсаткичларга эришган бригадалар вақти-вақти билан эсдалик ёрлиқлари ва пул мукофоти билан тақдирланишаётир. Уларнинг кўпчилиги бахт ва баҳор айёми, меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1Май байрамини қувончли натижалар билан кутиб олмоқдалар. Ўнлаб бригадаларда тўрт ойлик план муддатидан бир неча кун илгари уддалаб қўйилиб, қўшимча маҳсулот тайёрлашга эришилди.

Корхонада асосан мамлакат энергетика қудратини янада оширишда қўлланиладиган электр-монтаж буюмлари ишлаб чиқарилади. Улар нафақат Ватанимиз шаҳар ва қишлоқларида, балки чет элларда ҳам катта шуҳрат таратган. Ҳозирги кунда буюртмачилар орасида Куба Халқ Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Яман, Араб Республикаси сингари ўнлаб мамлакатлар бор.

Бир неча йилдирки, корхонада маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда. Бунинг натижасида завод ёрлиғи туширилган маҳсулотларнинг шуҳрати тобора ортиб бораётир. «Ҳамма бир киши учун — бир киши ҳамма учун» принципининг корхонада кенг қарор топганлиги ишчиларни ўз меҳнатларига ижодий ёндошишга сафарбар этмоқда. Улар бевосита ишлаб чиқариш билан банд бўлиб қолмасдан асбоб-ускуналарни янада такомиллаштириш, янгиликлар яратиш устида ҳам қунт билан изланишаётир. Уларнинг самарали меҳнатларини юзага чиқишига завод рационализаторлик бюроси барча қулайликларни яратиб бераяпти.

Яқинда тажрибали ишчи-созловчи Исмоил Булгадиннинг янги рационализаторлик иши қўлланишга жорий этилди. Унинг ихтиросида металлни қирқиш, эгиш учун сарфланадиган кучларни камайтириш кўзда тутилган эди. Тажрибали ишчи яратган янги мослама бу талабга тўла жавоб берди. Авваллари учта станокда учта ишчи бажарадиган операцияни бир ишчи битта станокда уддалаш имкониятига эга бўлди. Айни пайтда бешта станокдан ана шундай унумли ишларни амалга оширишда фойдаланилмоқда. Улардан кўрилган иқтисодий самара йил бошидан бери 915 сўмликни ташкил этди. Янгилик автори Исмоил Булгадинга эса «Энг яхши рационализатор» деган гувоҳнома берилди.

Завод меҳнатчилари социалистик мусобақани шу кеча-кундузда янада авж олдиришмоқда. Улар ҳар куни кўп ва сифатли иш бажаришга эришаётир. Айниқса, коммунистик меҳнат зарбдорлари Наталья Захарова, Василий Тимохин, Изет Алиевлар бу борада шахсий ибрат кўрсатишаётир.

С. ИКРОМОВ.

Дунё хабарлари
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ТЕЖАМЛИ ВА ҚУЛАЙ

БЕРЛИН. ГДРда юк ташиш ишларини ташкил этишда сув йўллари системасидан кенг кўламда фойдаланишга катта аҳамият берилмоқда. ГДР пойтахтининг таъминоти бунга яққол мисол бўла олади.

Бу йил берлин корхоналари ва комбинатларининг хом ашё ва материалларга бўлган эҳтиёжларини таъминлаш учун сув орқали 3,8 миллион тонна халқ хўжалик юклари етказилади. Шундай қилиб ҳозирги вақтда шаҳар саноатининг 20 процент эҳтиёжи шу тежамли ва қулай транспорт тури билан қопланмоқда.

Юк хиллари ниҳоятда кўп, аммо улар орасида бинокорлик материаллари асосий ўрин тутади. Берлинда, шунингдек бутун республикада шу беш йилликнинг охирига (1986—1990 йиллар) бориб уй-жой проблемасини ҳал этиш юзасидан катта кўламдаги ишлар олиб борилмоқда. Масалан, шу йилнинг ўзидагина сув орқали бинокорлик материаллари ва бино элементларини элтиш 20 процент ортади.

АҚШНИНГ БОСМАЧИЛАРГА ЁРДАМЛАРИ

ВАШИНГТОН. Вашингтон аксилинқилобчи тўдаларга замонавий қурол юбориб туришга маблағ аямаяпти. Қўшма Штатлар шу босмачиларнинг қўли билан Афғонистон халқ ҳокимиятини ағдариб ташлашни хоҳлаpди. «Вашингтон пост» газетасининг маълумотларига кўра, кейинги беш йил ичида Американинг афғон аксилинқилобчи кучларига ёрдами йил сайин кўпайиб борди — бу ёрдам 1983 молия йилида 50 миллион долларни ташкил этган бўлса шу йили 670 миллион долларга етди. Мана шу йиллар ичида АҚШ конгресси Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушни давом эттиришга жами 1 миллиард 71 миллион сўм берди. Шу пулнинг кўп қисми ҳисобидан қурол-яроғ юборилди.

«Озодлик учун курашчилар» деб аталмиш душманларга океан ортидан берилаётган ёрдамлар афғон халқининг бошига жабр-кулфат келтирмоқда. Бу қўпорувчилик фаолияти билан АДР халқ хўжалигига етказилган бевосита моддий зиённинг ўзигина тахминан 1 миллиард доллар баҳоланмоқда. Босмачилар 1800 мактаб ва маданий марказни, 300 масжитни вайрон қилдилар.

РУМИНИЯДА ЯНГИ ГЭСЛАР

БУХАРЕСТ. Ажижа шаҳри ёнида Дунай-Қора денгиз каналида қурилган Руминиянинг биринчи гидроэлектростанцияси ток берди. Янги ГЭС ҳар бири 5 минг киловатт-соат қувватли иккита гидроагрегат билан жиҳозланган. Ҳар йили бу ерда 58 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинади. Шу сув магистралида каналдаги турли объектларни энергия билан таъминлаб турадиган бошқа кам қувват гидроэлектростанцияларни ҳам қуриш мўлжалланади.

Ҳозир Руминиянинг Олта, Бистрица, Аржеш, Жиу каби ички дарёларида турли қувватдаги 70 дан кўп ГЭС ишлаб турибди, яна 50 га яқин ГЭС қурилмоқда. 1990 йилга бориб РСРдаги гидроэлектростанция л а р н и н г белгиланган қувватини 6500 минг киловаттга етказиш мўлжалланади. Республикада ҳосил қилинаётган жами энергиянинг 18 процентини шу ГЭСлар беради.

Объективда: Венгрия

Венгрия меҳнаткашлари ўз она-Ватанларини замонавий индустрлашган ва қишлоқ хўжалиги гуллаб-яшнаган, халқ фаровонлиги юксак, янги социалистик давлатга айлантирдилар. Бугунги кунда венгер халқи еттинчи беш йиллик режаларини амалга оширяпти, республикани социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этяпти.

СУРАТДА: Дьер шаҳридаги «Раба» вагон ва машинасозлик заводининг маҳсулотлари.

В. Созинов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Калейдоскоп

РАНГ ДАВОЛАЙДИ

Мюнхенлик медиклар томонидан ўтказилган тадқиқот иши шуни кўрсатдики, деб ёзади ГФРнинг «Кёльнише рундшау» газетаси, беморларнинг жисмоний ва руҳий ҳолати кўп жиҳатдан хонанинг рангига ҳам боғлиқ экан.

Шу аниқландики, оч кўк ранг баланд ҳароратли мижозларга ижобий таъсир кўрсатар экан. Бинафша ранг эса ҳомиладор аёлларга таскин берар экан. Сариқ-жигарранг ранг эса қон босимини оширади. Қизил ранг беморлар иштаҳасини очади.

«ҲАШАРОТ»-РОБОТ

Осмонўпар биноларнинг ойналарини сиртдан қандай қилиб тез ва бехатар ювиш ёки тозалаш мумкин? Бу мураккаб муаммони ҳал этиш учун япониялик мутахассислар янги роботни ихтиро этишди.

Бу сунъий «ҳашарот» саккиз оёқли бўлиб, барча вертикал турган нарсаларга маҳкам ёпишаверади. Робот ердан туриб бошқарилади. Бу мослама альпинистлар ва тоғ қутқарувчиларига ҳам ёрдам бериши фараз қилинмоқда, деб маълум қилади Франциянинг «Пуэн» журнали.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПРАГА

Чехословакиядаги Мост шаҳрида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши кўмир саноатида ҳамкорлик доимий комиссиясининг илмий-техникавий кенгаши якунловчи мажлиси қатнашчилари оғир геологик шароитларда кўмир қазиб чиқаришни ташкил этиш масалаларини кўриб чиқдилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ва Югославия вакиллари кўмирни очиқ усулда қазиб олишда ёрдамчи ишларни механизациялаш, авария ҳолатидаги техника диагностикаси ва лойиҳалаштиришнинг автоматлаштирилган системаларини яратиш муаммоларини муҳокама қилдилар. Семинар доирасида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларидаги кўмир қазиб олиш проблемалари билан шуғулланадиган илмий-тадқиқот муассасаларининг иш тажрибаси баҳам кўрилди.

● ОСЛО

Бу ерда Норвегия Компартиясининг XIX съезди тугади. Бу анжуман ишида юздан кўпроқ делегат, 15 қардош партиянинг намояндалари иштирок этдилар. Ушбу съездга келган КПСС делегациясига КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Г. В. Алёшин бошчилик қилди. Съезд тинчлик, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун курашда коммунистларнинг вазифаларини кўриб чиқди, партиянинг янги программасини, коммунистларнинг ички ва халқаро ҳаётга оид масалалардаги позицияси акс этган бошқа бир қанча ҳужжатларни қабул қилди. Норвегия Компартияси миллий правлениесининг янги состави сайланди. Съезд қарорига кўра, Норвегия Коммунистик партияси марказий правлениеси ва партия раиси яна уч ҳафтадан кейин бўладиган миллий правление пленумида сайланади.

● ЛОНДОН

Бундан бир ярим ой муқаддам чўкиб кетган «Геральд оф фри Энтерпарайз» паромини сув остидан чиқариб олиш билан шуғулланаётган қутқарувчилар кема ичида яна бир пассажирнинг жасадини топдилар. Шундай қилиб, Бельгиянинг Зеебюгге порти яқинидаги денгиз ҳалокатида нобуд бўлганлар сони 178 кишига етди.

Қутқариш хизмати ходимлари ҳозир чўкиб кетган паромни юзага чиқариб олиш учун яна бир уриниб кўришга тайёргарлик ишларини ниҳоясига етказмоқдалар. Бундан аввалги уриниш муваффақиятсиз тугаган эди.

Турмуш чорраҳаларида

БИРИНЧИ ЎҚИТУВЧИ

Одам табиати қизиқ. Бир умр биринчи бўлишга, биринчилар қаторида юришга интилади. Биз кўп маротаба биринчи олим, биринчи ишчи, биринчи тракторчи деган улуғловчи сўзларни тез-тез эшитамиз. Ҳар соҳанинг, ҳар бир касб-ҳунарнинг биринчилари, йўл бошловчилари бўлади. Уларнинг номини тилга олганимизда ўзимизда аллақандай ифтихор туйғусини сезамиз.

Болалар ёзувчиси сифатида жуда кўп мактабларда бўламан. Пионер-ўқувчилар билан учрашаман. Турли мавзуларда суҳбатлашаман. Ўқитувчиларга эътибор кучайди, обрўси, маоши ошди, деган сўзларни кўп эшитаман. Ана шундай пайтда бир ғашлик юрагимни безовта қила бошлайди.

Тўғри, эътибор ҳаммага керак. Лекин эътибор билан бирга меҳр ошдими? Айтайлик ўқитувчиларнинг болаларга, талабаларнинг муаллимларга бўлган меҳри-чи?

Ана шу муносабат билан билганим, кузатганим, эшитганларимни қоғозга туширмоқчиман.

Ҳозирги кунда янгиланиш, қайта қуриш учун кураш кетмоқда. Аслида эса маънавий бойлик учун кураш керак. Токи одам маънавий бақувват бўлмас экан, ундан бирор ўзгаришни кутиш амру маҳол.

Болалар тарбиясида мактаб асосий роль ўйнайди деймиз. Келинг яхшиси, ана шу оламга бирга саёҳат қилайлик.

Куни-кеча бошланғич синф ўқитувчиси билан учрашиб қолдим. Мен уни олдин ҳам бир неча бор учратганман. Қўлида даста дафтар, синф журнали, ҳорғин уйига қайтарди. Бу гал эса хурсанд эди. Танишим бўлгани учун дарров ҳазилга олиб сўрадим.

— Она, жуда хурсандсиз, мукофот олган бўлсангиз бехабар қолмайлик...

Онанинг кўзларидан ёш тирқираб чиқди.

— Кўрмайсизми ука, ўзим ўқитган болалар мени йўқлаб келиб, байрам билан табриклаб кетишди. Шунга... — она ютиниб олди. — Мен уларни олти йил олдин тўртинчи синфгача ўқитган эдим. Унутишмабди. Раҳмат.

Йўл-йўлакай бошланғич синф ўқитувчисини гапга солдим. У бир дамлик хурсандчилиги билан чеккан заҳматларини унутган эди. Энг муҳими, ўз касбидан розилиги шундоқ чеҳрасидан билиниб турарди.

— Адашмай, мени топиб келишганини қаранг, — деди танишим.

Биласизми, Тошкент катта шаҳар. Она қурилишлар туфайли табиий бошқа районга кўчиб келган. Ўзи ўқитган болалар эса, она ишлаётган мактабни излаб келишади. Алоҳида эмас, ўша кечаги жужуқлар, бугун бир синф бўлиб биринчи ўқитувчисини соғиниб, бир кўриб кетишга келишибди.

Онанинг беҳад хушнудлигини кўриб, ўзимнинг биринчи ўқитувчимни эслаб кетдим. Ўзимизнинг Шарофат опамизни. Негадир ҳозир опа деб ёзаяпману, аслида у кишини ҳаммамиз она деб атардик.

Кўз ўнгимда турибди, Биринчи сентябрь тонгини кутишларим. Бир бошдан тафсилотни баён қилиб ўтирмайман. Биринчи бор мактабга келган кичкинтой ўзини қандай тутса, биз ҳам худди ўша ҳолатда эдик. Борлиғимиз ҳайратдан иборат эди.

Синфга бизни опамиз бошлаб кирди. Мактабдаги тартиб-қоидани тушунтирди. Орадан ҳафта, ой ўтди. Опамизни яхши кўриб қолдик. Шарофат опа ўғил болани «ота ўғлим» деса қизларни «она қизим» дерди.

— Ота ўғлим, доскани арт!

— Она қизим, дарсга жавоб бер.

Бу эркалатишлар қулоғимизга шунчалик хуш ёққанидан кейин-кейин опа дейиш ўрнига муаллимамизни она деб айтабошладик.

Сал бировимиз тўполон қилсак, беҳуда хатти-ҳаракатлар қилсак, «чаққон» синфдошларимиз чопқиллаб қолишарди.

— Ҳозир онамизга бориб айтамиз.

Тамом. Жимиб қолардик. Шарофат опа келиши билан бир олам гуноҳ қилгандек, ерга тикилиб ўтирардик. Кўзларига тик қараш қаёқда.

Дарслар тугаши билан опани узун-қисқа бўлиб ўраб, уйигача кузатиб қўярдик. Қизиқ, бу гаплар ҳозир эртакка ўхшайди. Дам олиш кунлари, таътил кунлари Шарофат опани бозор-ўчарда, кўча-кўйда кўриб қолсак, юрагимиз тошиб кетарди. Худди минг йил кўришмагандек, «онажон»-лаб у томон талпинар эдик.

Ҳозир вақт етмаслиги, бирор ишга улгуролмаслигимиз ҳақида соатлаб ўтириб нолиймиз. Таниш-билишдан хабар олишни қўяқолинг. Боламиз қандай ўқияпти. Унинг ўқитувчиси ким. Аниқ билмаймиз. Шошамиз. Вақт тиғиз деймиз.

Шарофат опамиз катта оилага бош бўлиши, бизнинг ажи-бижи ёзган дафтарларимизни текшириши, илм бериши билан бирга ҳафтада бир-иккитамизнинг уйимизга келиб, шароитимиз билан танишар, ўқишларимиз, қизиқишимиз ҳақида ота-онамизга «ахборот» ҳам берар эди. Навбатида ота-оналаримиз ҳам опамиз билан кун ора биз ҳақимизда сўраб-суриштиришни канда қилмасди.

Ўқитувчимизнинг уйимизга келиши байрам эди. Эҳ-ҳе... йиллар ўтиб кетди. Қирқ битта синфдошимнинг кўз қорачиғига, юрагига Шарофат опанинг қиёфаси, меҳри сингиб кетди.

Юқори синфда ўқиганимизда фанлар, ўқитувчилар кўпайди. Биз уларни ҳурмат қилдик. Ҳар бири ўз фанининг билимдонлари эди. Аммо ҳар бири ўз дарс соати ўтгач, вазифасини адо этиб, қўшни синфга кириб кетар эди... Дарслар кўп. Йўл-йўриқлар кўп.

Она бўлиб қолган Шарофат опамиз энди укажонларимизни ўқитарди. Қўнғироқ чалиниши билан ҳаммамиз беихтиёр опамиз томон шошардик. Бир пайтлар ўтирган парталаримизда кичкинтойларни кўриб, алам, ҳавас билан қарардик. Бу ҳам етмагандек, ўша болачалардан опани қизғанардик.

Хотира билан одам тирик дейишади. Биринчи ўқитувчимни эслашим, у ҳақда тўлароқ маълумот беришга журъат этишга сабаб бор. Шаҳримизнинг мактабларидан бирида дарсга кирган ўқитувчи болаларга «Мен сизларга фалончи опангиз эмасман (У бошланғич синф ўқитувчисини кўзда тутганди), дарсимни қилмасаларинг зир титратаман. Ҳеч кимни аямайман», дебди.

Ўқувчилар табиий бу сўзни эшитгач, хушёр тортади. Биринчи ўқитувчиси билан ҳозиргина «қаттиқ қўллик» қилган муаллимни солиштиради.

Менда ҳам худди шундай ҳол бўлган. Ўнинчи синфни тугатгунча Шарофат опам билан бошқа устозларим сўзини, қиёфасини таққослаш билан вақтим ўтган. Балки бу ҳар биримизнинг мустақиллик сари қадам қўяётганимизга бир поғонадир. Балки, ўшанда мустақил ўйлай бошлагандирмиз. Балки янги ўқитувчига ҳар биримиз дарров кўникма ҳосил қилолмагандирмиз. Нима бу? Бу сиру-асрор ҳақида узил-кесил бирор хулоса чиқариш осон эмас..

Юқорида тез-тез мактабларда бўлишимни айтиб ўтдим.

Бунга анча бўлди. Почвам жиянимни қойиб тургани устидан чиқиб қолдим. Жияним нимадир бугун олиб беришини сўрабди. Почвам мени кўриб кулиб юборди.

— Кўрмайсанми, ўқитувчисининг гапи бу учун қонун. Эртага оламиз десам, бугун топасиз, деб оёқ тираб турибди.

Индамадим. Ўзимнинг ўқувчилик йилларимни хотирладим. Шарофат опа айтган ҳар бир сўз, топшириқ биз учун қонун эди.

Нега?

Бунга ҳануз-ҳануз жавоб излашга ҳаракат қиламан. Ота-оналар ҳар доим боласига «ўқитувчингни ҳурмат қил, аъло ўқи» деб таъкидлайди.

Анча бўлди, «Ёзувчи дарс беради» деган яхши бир ташаббус бошланди. Кўп қатори мен ҳам бир синфга дарс бергани кирдим. Мавзу — табиатни асраш ҳақида эди. Қирқ беш минут давомида кузатганим шу бўлдики, деярли жуда кўп ўқувчиларда ҳайратланиш ҳисси ривожланмаган.

Қўнғироқ чалинди. Синфдан чиқиб, ўйланиб турсам, ўқитувчилардан бири менга тасалли берди:

— Сизга жуда оғир синф тушибди. Бу синфга ўқитувчилар киришга безиллайди.

— Нега?

— Уч-тўртта шўх бола бор. Уларга гап уқдириш қийин-да.

Юрагимга нимадир санчилгандек бўлди. Очиғи, ҳалигача бу ҳақда ўйлайман. Аниқ жавоб тополмайман...

Ўқитувчи касбининг улуғлиги, мўътабарлигига шак-шубҳа йўқ. Болалардан ширин сўзликни талаб қилгач, ўқитувчидан ҳам муомала маданиятини талаб қилишга ҳақлимиз. Шу жумладан ота-оналардан ҳам.

Ўқувчи билан ўқитувчи орасида ишончсизлик пайдо бўлган кунларни ҳам яхши биламиз.

Шундай йиллар бўлдики, ота-онанинг даражасига қараб, ўқувчининг баҳоси ўз-ўзидан «ошиб» борди. Сохта олтин медаллар олинди. Бу ҳақда матбуотларда ёзилди. Бефарқлик, норозилик, лоқайдликка ким сабабчи бўлди. Ўқитувчими? Ота-онами? Шароитми?

Чамамда айри-айри ўқувчи бўлганидек, айри-айри ўқитувчи ҳам бўлгандир. Сўз биринчи ўқитувчи ҳақида, унинг сўнмас меҳри ҳақида кетаётган эди.

Менинг тенгдошларим сўзсиз биринчи ўқитувчиларни ғурур билан эслайди. Норозилик, бефарқлик ҳисси биздан бегона эди. Чунки, ўқитувчиларимизнинг сўзига, ўзига ишонардик. Ким билади балки биз шунчалик соддамидик...

Ота-оналар мажлисига борганимда синф раҳбари қизимнинг ўртача ўқиётгани ҳақида нолиб гапирди. Унинг партадошини кўкларга кўтариб мақтади. Илғор, аълочи... жуда кўп сифатларини тилга олди. Ва ниҳоят кўпчилик ота-оналар олдида ранго-ранг тақинчоқлар тақиб олган аёлга раҳмат айтди. Мен қизимнинг ўртача ўқишидан изза бўлиб, ерга киргудек бўлиб ўтирдим. Йўлда қизимни анча койидим. Танбеҳ бердим. Қизим чидаб туролмади.

— Билмайсиз, — деди у, муаллимимиз ўша мақтаган қизга жавоб берса-бермаса баҳосини ошириб қўяди. Аслида зўрға ўқийди.

— Ўқитувчинг мақтади-ку.

— Ҳаммаси ёлғон. Унинг онаси савдода ишлайди. Ҳар хил ноёб молни ўқитувчимизга топиб беради. Шунинг учун... Буни ҳаммамиз биламиз. Сиз ҳам...

Бу норозиликми, исёнми, ишончсизликми, нима бу?

Ё бизлар ўқиганимизда сезгирликдан йироқмидик?!

Яна муаммо. Болалар қалбида норозилик кайфияти қандай бошланади? Сабаб нима?

Биз опамизни она деганмиз.

Йўл-йўлакай яна бир қусурларимизни айтиб ўтмоқчиман. Сир эмас, шаҳарда ўсаётган болаларда вақт сероб бўлади. Улар ўз вақтини тошиб турган ғайратини нимага сарфлашни билмайди. Мактабларда эса ўша бўш вақтини сарфлаш учун шарт-шароит камроқ.

Қусур деганим — бу узоқ йиллардан бери давом этиб келаётган темир-терсак, макулатура йиғиш ҳафталиклари. Бу кунларда ҳар бир бола, ҳар бир мактабга план берилади. Яхши, темир-терсак йиғиш зарур. Болаларни ҳамжиҳатликка, меҳнатга ўргатади.

Лекин ана шу темир-терсакни, қоғоз уюмларини йил бўйи кўча-кўйга, бўш жойларга ким «экади». Бу хўжасизлик эмасми? Ўзимиз бефарқларча сочамиз. Кейин болалар орқали йиғиштирамиз. Бу «ўйин»ларнинг замирини ўйлаб кўрмаймиз. Темир-терсак йиғиш ҳам ташаббусга кирадими?

Турсунбой деган ўқитувчи дўстим бир куни астойдил хафа бўлди.

— Ўқитувчининг обрўси шундайки, бизга обрўни ўқувчилар олиб беради...

Турсунбойнинг сўзини эшитганимда бир воқеа эсимга тушди. Бир тўп боланинг чувалашиб тургани устидан чиқиб қолдим. Жим қулоқ солдим. Улар бирин-кетин сўз олиб айтган гаплари шу бўлди. «Опамизга нега орден беришмайди?». Орзуни, беғубор болалар орзусини эшитиб, Турсунбой дўстимнинг сўзлари ҳақлигини ҳис қилдим.

Балки болалар тилидан тушмаётган ўша опа ҳам биринчи ўқитувчидир.

Ғаройиб кунларни бошдан кечирдик. Нене одамлар қуруқдан қуруққа тақдирланди. Сохта обрў топди. Президиумларда ўтирди. Тўғрисини айтиш керак, худди ана шундай пайтларда ўқитувчиларимиз, биринчи ўқитувчиларимиз синфларда қолиб кетишди. Уларнинг меҳри, кўз нури ўзига тикилиб турган болаларда бўлди. Қулоғига кимларгадир қарсак чалиниб тургани эшитилди. Ўша олқиш олаётган ўз ўқувчим-ку деган хаёлга бордими-бормадими, буни айтишим қийин.... Аммо бу ҳақ гап.

Яна бир орзу. Кўмир қазувчига, металл қуювчига, эҳ-ҳе не-не касб-кор, улуғ зотларга ҳайкал ўрнатдик. Ўқитувчи ҳақида ўйлаб кўрдикми-йўқми, буни билолмайман. «Ўқитувчингни кўрсат, сенинг кимлигингни айтиб бераман», дейишимиз энди бошланди.

Ўқитувчи олдида ҳамма-ҳаммамиз қарздормиз.

Меҳрли, оқибатли, диёнатли, ҳалол, етук болаларни ким давримизга етказиб беради?

Бундоқ ўйлаб қаралса, ўқитувчилар олдида ёзувчиларимиз ҳам қарздорлар.

Биринчи ўқитувчи ҳақидаги гаплар бир баҳона, кузатганларимни сиз билан ўртоқлашдим.

Қизиқ-да. Нега биринчи ўқитувчи доим ёдда туради. Хотирага айланади. Бунда қандай сиру-синоат бор. Мен учун биринчи ўқитувчим ҳалоллик, поклик рамзи эди.

Сафар БАРНОЕВ.

Маданият масканларида

АМАЛИЙ ТАДБИРЛАР

Студентлар шаҳарчасида жойлашган Маданият саройи Тошкент Давлат университети студентларининг севимли даргоҳига айланган ҳашаматли бу бинонинг ўнлаб хоналари, катта ва кичик томоша заллари бор. Санъатга кўнгил қўйган илмий ходимлар, университет ўқитувчилари, чет эллик студентларнинг ҳам дилларига яқин маскан. Бу ерда хилма-хил тадбирлар ўтказилиб турилади. Шу кунларда Маданият саройида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг II тур фестивалига катта тайёргарлик кўрилмоқда. Фестиваль программасига университет факультетларининг бадиий ҳаваскорлик коллективлари, чет эллик студентларнинг миллий санъати чиқишлари, илмий ходимлар ва оилавий ансамбллар, болалар коллективларининг программалари киритилган. Бу кўрикда санъат шайдолари рақс, бадиий ўқиш, рассомлик, моделлаштириш, ганч каби санъат турлари билан қатнашадилар. Бундан ташқари саҳналаштирилган драматик асарлар, миллий халқ чолғу ансамблининг, фотоҳаваскорлар ижоди, шеърият мухлисларининг, ёш қаламкашларнинг асарлари ҳам киритилган. Студентлар учун ижод йўли кенг очиқ. Университетнинг хор коллективи «Халқ хори» юксак номига сазовор бўлгани бежиз эмас. «ТошДУ қизлари» номли ўзбек рақс ансамбли ҳам яқинда бўлиб ўтган областъ кўригида энг яхши ансамбль деб тан олинди. Бу муваффақиятда ансамбль раҳбари Дамира Сегированинг меҳнати катта бўлди. Уларнинг Марказий телевидение орқали кўрсатилган чиқишларини ҳаммамиз томоша қилган эдик. Коллектив Душанбе шаҳрида ўтказилган фестивалда ҳам ўзбек ҳаваскорлик санъати жозибасини кўрсатди. У ерда ҳам муваффақият қозонди. Коллектив ҳамон изланишда. Ҳуқуқшунослик факультетининг талабаларидан ташкил топган «Адолат» миллий чолғу ансамбли чиқишлари шаҳримизнинг кўплаб корхоналарида, институт, завод-фабрикаларда қизғин кутиб олинмоқда.

Университетнинг «Маятник» халқ театр-студиясининг Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлишида В. Ф. Бушнер саҳналаштирган «Қаерга таклиф қилинади», ва бошқа спектакллари асосий омил бўлди.

Ўзбек драма коллективи эса «Кузнинг биринчи куни» спектаклини томошабинлар эътиборига ҳавола этди.

— Биз студентларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароитларни яратишга интиламиз, — дейди Маданият саройи директори В. Скринников. — Улар театр ва концерт залларида машҳур артистлар ва ансамбллар чиқишлари учун узоқ масофага қатнашларининг ўнғайсизликлари, билет танқислиги ва қимматли вақтларини тежаш мақсадида биз Маданият саройимизга деярлик барча артистларни таклиф қилганмиз. Аркадий Райкин ва Константин Райкинлар, Л. Куравлев, артистлар Игорь Костолевский, Леонид Ярмольник, Л. Оленинлар студентлар меҳмони бўлишди.

Ўзбек санъати усталари «Ялла» ансамбли, Насиба Абдуллаева, Козим Қаюмов, Муҳаббат Шамаевалар студентларнинг меҳрини қозонишди. Бу тадбирларга аълочи ва жамоат ишларида актив студентлар таклиф қилиндилар. Шоир ва адиблар Ў. Умарбеков, Э. Воҳидов, А. Орипов лар билан биз доимо алоқадамиз. «Ўқувчи ва газета» рубрикасида ўтказилган мунозарада «Тошкент оқшоми» газетаси редакцияси ходимлари студентлар билан фикр алмашдилар. Университетда америкалик студент-ёшлар билан ўтказилган мунозара жуда очиқ ва қизғин руҳда ўтди.

Университет Маданият саройи ўз ишини давом эттиряпти. Яқин кунларда бу ерда машҳур санъат коллективларининг чиқишлари планлаштирилган. Студентлар маданият ўчоғига барча санъат мухлисларини таклиф этамиз.

М. НАЗАРОВ,
штатсиз мухбиримиз.

СУРАТЛАРДА: Маданият саройида учрашувлар пайти.

Автор фотолари.

Яхшилар номи унутилмайди

ШОГИРДЛАР ТАЪЗИМИ

Солиҳ Муталлибов дастлаб маърифатпарвар олим эди. Ундан кейин шарқшунос, манбашунос, адабиётшунос, таржимон бўлди. Дастлаб ижод фаолиятини мактаб очишдан бошлади. Чунки унинг отаси ҳам ўқитувчи бўлган эди. С. Муталлибов 1924 йили Сақичмон маҳалласида Бедил номидаги янги мактабни очди. Мирза Абдулқодир Бедил (1644—1720) йирик файласуф, нуктадон, донишманд шоир эди. С. Муталлибов мазкур мактабда қобилият соҳиблари етишиб чиқишини эзгу ният қилиб шундай ном танланган эди.

Мактаб очилишга очилди-ю, лекин ўқитиш учун қўлланма ҳам йўқ эди. Солиҳ Муталлибов бу ҳақда ҳам бош қотирди, турли-туман қўлланмалар тузди. У кишининг лутф-таважжуҳи билан тузилган «Янги эл» (1930), «Колхозчи болалар ўқиш китоби» (1931), «Алифбе ўқитувчиларга методик қўлланма» (1930), «Саводсизларни ўқитиш қўлланмаси» (1931), «Саводсизларга ёзувни ўргатиш методи», «Колхозчи болалар ўқиш китоби» каби қатор қўлланмалар ёзди. Кейинги йилларда эса «Тўғри ёзишда бир тажриба» (1934), «Ўқиш янглишларини тузатиш» (1938), «Кўчириб ёзув масаласи» (1939), «Биринчи ва иккинчи синфларда ўқиш ва ёзиш китоби» каби дарслик ва қўлланмалар ёзди ва булар ўз даврида босилиб чиқиб, зарур бўлган эҳтиёжларни қоплади.

Олим юртимизда маданий инқилобни амалга ошириш йўлида баҳоли-қудрат мана шундай ишларни бажо келтирди. Дастлаб Навоий ижоди билан шуғуллана бошлади, унинг «Ҳайрат ул-аброр», «Вақфия» асари танқидий матнини тайёрлашга киришди, кейин унинг ҳикматли сўзларини нашр эттирди.

1946 йилда академиянинг Шарқшунослик институтига бўлим мудири бўлиб тайинланди, яқин беш йил давомида бу ерда ишлаб, Беруний билан Ибн Сино меросини ўрганиш ва нашр этиш ишига киришди. Бу борада олимнинг ташаббуси билан Беруний ҳақида мақолалар тўплами, унинг сўнггида ўзбек тилида Беруний асарларидан парчалар босилди, сўнгра «Беруний билан Ибн Сино савол-жавоблари» китобининг арабчаси, ўзбекча таржимаси босилди, олим буларга бошчилик ва муҳаррирлик қилди.

С. Муталлибов адабиётшунос бўлиш билан бирга ажойиб тилшунос ҳам эди. Олтмишинчи йиллардан бошлаб машҳур тилшунос Маҳмуд Қошғарий (XI аср) ижоди билан шуғулланиб, 1967 йили авторнинг «Девон луғат ат-турк» асарига бағишланган докторлик диссертациясини муваффақият билан ҳимоя қилди. Ундан аввал «XI аср ёзма ёдгорликларида феъл категорияси» (1956), «Морфология ва лексика тарихидан қисқача очерк» (1959) каби қатор асарлар таълиф қилди. У Маҳмуд Қошғарий асарини арабчадан ўзбекчага таржима қилди, ниҳоят унинг тўрт жилдлигини нашр этди, буларнинг уч жилди асар таржимаси, тўртинчиси эса унинг индексидир. «Девон» туркий халқлар луғати, тил тарихига оид қимматбаҳо асар саналади.

Етук олим С. Муталлибов «Минг бир кеча» асарини арабчадан ўзбек тилига таржима қилиб, нашр этишда дастлаб ташаббус кўрсатганлардан бўлди. Бу асарнинг кейинги саккиз жилдлик нашрида аввалги икки жилдининг ва ниҳоят саккизинчи жилднинг деярлик асосий қисмининг таржимони эди. У кишининг улуғвор ишларидан яна бири кўплаб шогирдлар тайёрлашида бўлди.

Чиндан ҳам Солиҳ Муталлибов меҳр қозонган инсон эди. Модомики, одамларда устодни унутмаслик бир удум бўлган бўлса, бунинг устига яна яхшилар хотираси доимо ёдда бўладиган бўлса, у ҳолда ҳам яхши одаму, ҳам устод бўлса, ундайлар икки баравар ортиқроқ эсда сақланишга лойиқ, улар ҳеч қачон унутилмайди, доимо хотирда бўлади.

А. ИРИСОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати.

ФУРҚАТГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. С. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институтида маърифатпарвар шоир Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Фурқат адабий меросини ўрганишга бағишланган кенгайтирилган Совет бўлиб ўтди.

Филология фанлари докторлари А. П. Қаюмовнинг «Фурқатнинг айрим шеърларига оид баъзи аниқликлар» ва Х. Р. Расуловнинг «Фурқат асарларининг йиғма илмий-танқидий матни ҳақида»ги докладлари қизиқиш билан тингланди.

Шунингдек, филология фанлари доктори Э. Шодиев, филология фанлари кандидатлари Ш. Юсупов, Ҳ. Муҳаммадхўжаев ва А. Мадаминовларнинг «Фурқатнинг Хўжанддаги фаолияти», «Фурқатнинг чет эллардаги фаолияти ҳақида», «Фурқат лирикасида талмих санъати», «Фурқатнинг Қўқон адабиёт музейидаги асарлари тўғрисида» номли докладлари ўзининг фактларга бойлиги, чуқур илмийлиги билан кўпчилик эътиборини қозонди.

Айниқса, илмий ходимлардан, А. Шокировнинг «Муқимийнинг Фурқат ғазалларига тахмислари» ва Р. Қосимованинг «Фурқатнинг Ёркентдаги ҳаётига оид баъзи маълумотлар» номли тадқиқотлари йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Кенгайтирилган Советда Фурқат ижодини ўрганиш бўйича келгусида қилиниши керак бўлган тадқиқотлар ҳақида келишиб олинди.

Б. ВАЛИЕВ.

Маданият хабарлари

АКТЕРЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Яқинда Тошкент маданий-оқартув техникумининг клубида Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг таниқли актёрлари Икрома Болтаева, Ёдгор Саъдиев, Эркин Комиловлар билан учрашув бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ССР халқ артисти И. Болтаева бўлажак маданият ходимларига театрнинг репертуари, унинг ёрқин келажаги тўғрисида гапирди.

Учрашув сўнггида артистлар ўқитувчилар ва студентларни қизиқтирган барча саволларга жавоб беришди.

З. КАТТАЕВА,
ТошДУ студенти.

«Ёш филолог» клуби

Тошкент Давлат университетининг рус филологияси факультетида ташкил топган клуб «Ёш филолог» деб номланди. Ўрта мактабларда юқори синф ўқувчилари учун мўлжалланган мазкур билим ўчоғида ҳозир кўпгина рус тили ва адабиёти мухлислари шуғулланмоқдалар.

Курс машғулотлари программаси икки йилга мўлжалланган. Унинг қатор темалари лекторий машғулотлари сифатида олиб борилади. Клуб аъзолари илмий докладлар билан ҳам чиқадилар. Уларнинг энг яхшилари клубнинг очиқ йиғилишларида муҳокама қилинади.

С. ОДИЛОВА.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ 1987 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Халқаро байрам — 1 Май куни В. И. Ленин номли майдонда Тошкент шаҳри меҳнаткашлари вакилларининг умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш соат 10.00 да бошланади. Намойишда қатнашувчи меҳнаткашларнинг вакиллари ўз корхоналари, ташкилотлари ва муассасалари бўйича тўпланиш пунктларига йиғиладилар ва район колонналари таркибида белгиланган маршрут бўйлаб В. И. Ленин номли майдон томон йўл оладилар.

Таклиф билети бўлган кишиларни В. И. Ленин номли майдонга ўтказиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Шаҳарнинг марказий қисмида: А. Навоий, Ф. Энгельс кўчалари, Революция хиёбони, Пролетар, Ўзбекистон кўчалари, В. И. Ленин номли проспект, Космонавтлар проспекти, 9 январь кўчаси бўйлаб махсус рухсатномаси бўлган автомашиналардан бошқа ҳамма турдаги транспорт воситаларининг ҳаракати соат 7 дан тўхтатилади ва намойиш тугаганидан сўнг соат 13.00 дан тикланади.

1 Май куни Тошкент метрополитени эрталаб соат 6 дан тунги соат 2 га қадар ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар метронинг «Пахтакор» ва «Октябрь революцияси» станцияларининг фақат «чиқиш» қисми очиқ бўлади. Шу вақтда «В. И. Ленин номли майдон» станцияси беркитиб қўйилади.

Соат 13.00 дан метронинг ҳамма линияларида поездларнинг ва шаҳар пассажир транспортининг ҳаракати очилади.

Барча турдаги шаҳар пассажир транспорти ишини координациялаш ва ривожлантириш бошқармаси.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг

НАБИ ҒАНИЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ КИНОТЕХНИКУМИ

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига 8 ва 10 синф маълумотига эга бўлганлар, шунингдек, 8 ва 10 синфларнинг ўқувчилари қабул қилинади.

Машғулотлар ҳафтада уч марта — душанба, чоршанба ва жума кунлари соат 18.45 дан 22.00 гача математика, тил ва адабиёт бўйича ўзбек ҳамда рус тилларида олиб борилади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Курсда ўқиганлик учун 15 сўм ҳақ тўланади.

Техникум қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлаб чиқаради: кино ускуналарининг жиҳозлари ва уларни эксплуатация қилиш, радиотехника ва радиоалоқа, театрларни ёритиш техникаси.

Мурожаат учун адрес: 700095, Тошкент шаҳри, II Чимбой кўчаси, 96-уй (10, 34, 28, 38, 47, 76, 87, 88, 10-автобуслар, 8, 18-троллейбусларнинг «Студентлар шаҳарчаси» бекати). Телефон 46-04-00.

СССР Гидрометеорология давлат комитетининг ТОШКЕНТ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ техникумга кириш имтиҳонларига тайёргарлик кўриш юзасидан

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

МАШҒУЛОТЛАР—ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ариза, иш жойидан справка (ишловчилар учун), ўқиш жойидан справка (ўқиётганлар учун), 4 дона фотосурат (3x4 см).

ҲУЖЖАТЛАР — ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) ҚУЙИДАГИ АДРЕСДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: 700019, Тошкент шаҳри, З. Қобулов кўчаси, 45-уй. 35-хона (10, 23, 27-трамвайлар, 44, 48, 97-автобуслар; 2, 7, 10-троллейбусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати). Телефон 48-07-21.

ХУСУСИЙ ҚУРИЛИШ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 2-ЙИРИК ПАНЕЛЛИ УЙСОЗЛИК ЗАВОДИ

ЧАКАНА ПРЕЙСКУРАНТ НАРХЛАРИДА

бетон ва турли маркадаги қоришмалар, шунингдек боғ ҳовли-уйлари ва турар жойлар қуриш учун яроқли арзонлаштирилган турли темир-бетон панелларини

СОТАДИ

МАЗКУР МАҲСУЛОТЛАРНИ ТОШКЕНТ ЁҚИЛҒИ БАЗАСИ ОРҚАЛИ ХАРИД ҚИЛИШ МУМКИН.

Қурилиш материалларини сотиб олиб кетиш учун транспорт ажратиб берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ишчилар шаҳарчаси, Уста-Ширин кўчаси, 125-уй. Телефон 48-46-22; Тошкент ёқилғи базаси, Строительний кўчаси, 29-уй. Телефон 90-43-35 (12, 68-автобусларнинг «Сўнгги» бекати).

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ЭЛЕКТРОНИКА

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИ

кичик ёшдаги болалар учун «БАЛАЛАЙКА» электрон музика ўйинчоқларини

САВДОГА ЧИҚАРАДИ

Баҳоси — 10 сўм;

«ЭМИФОН». Баҳоси 8 сўм. Ўрта мактаб ёшидаги болалар учун савдода магнитли ўйинлар доим бой ассортиментда мавжуд.

Адрес: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй. Телефон 33-89-12.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ

24-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1987-1988 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ГРУППАСИГА:

Ўзбек тилида ўқиш учун: ОШПАЗ, САНОАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИСИ, ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИСИ, Ўқиш муддати — 1 йил.

МЕВА-САБЗАВОТ МАҲСУЛОТЛАРИ СОТУВЧИСИ. Ўқиш муддати — 8 ой.

Рус тилида ўқиш учун: «ИНТУРИСТ» ОШПАЗИ (йигит ва қизлар миллий ва чет эл таомларини тайёрлаш ўргатилади), **ОФИЦИАНТ** (фақат йигитлар, чет тили ўқитилади).

Ўқиш муддати — 2 йил.

«ГОСКОМИНТУРИСТ» БЎЛИНМАСИДАН ЙЎЛЛАНМАСИ БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ, УЛАРГА 40 СЎМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

8-СИНФ МАЪЛУМОТИ БЎЛГАНЛАР ГРУППАСИГА ўзбек тилида ўқиш учун: ОШПАЗ, ҚАНДОЛАТЧИ, САНОАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИСИ, ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИСИ. Ўқиш муддати — 3 йил.

Рус тилида ўқиш учун: ОШПАЗ, ҚАНДОЛАТЧИ, САНОАТ МОЛЛАРИ СОТУВЧИСИ. Ўқиш муддати—3 йил.

24-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ, СССР ЧЕТ ЭЛ ТУРИЗМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР АГРОСАНОАТ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ ВА ЧКАЛОВ НОМЛИ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ВА САВДО КОРХОНАЛАРИДА, КАФЕ, РЕСТОРАН ВА ОШХОНАЛАРДА ИШЛАШ УЧУН МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 28 ЁШГАЧА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирган ўқувчилар бепул овқат, кийим-бош билан, ўрта маълумотлилар эса 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Уларга ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртига ўрта маълумот билан кириб ўқишни битирганлар ихтисоси бўйича диплом, 8-синф ҳажмида маълумот билан кириб ўқишни битирганлар эгаллаган ихтисоси ва ўрта маълумоти ҳақида диплом оладилар.

Билим юртини «аъло» баҳо билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига киришда имтиёзга эга бўладилар.

БИЛИМ ЮРТИДА БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК ВА СПОРТ СЕКЦИЯЛАРИ МАВЖУД.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), иш жойидан ёки мактабдан характеристика, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 086/У формадаги медицина справкаси, 3x4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, таржимаи ҳол.

Билим юрти адреси: 700114, Тошкент шаҳри, Киров районИ, Юнусобод массиви, 18-квартал, 24-ўрта ҳунар техника билим юрти (9, 167-автобусларнинг «27-мактаб», 67, 8-автобусларнинг «17-квартал», 49-автобуснинг «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли колхоз», 83-автобуснинг «18-квартал» ва 60, 82-автобусларнинг «17-квартал бекатлари).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ

37-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1987-1988 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ МЕТРО ҚУРИЛИШИ БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

8-синф маълумоти билан ўқишга кирганлар: ЭЛЕКТР ВА ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, БЎЁҚЧИ-СУВОҚЧИ, БЕЗАК ПЛИТАЛАР ТЕРУВЧИ, ҚУРИЛИШ ДУРАДГОРЛИГИ, НАВБАТЧИ ЭЛЕКТРО-СЛЕСАРЬ, ЙЎЛ-ҚУРИЛИШ МАШИНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЛИК МУТАХАСИСЛИКЛАРИНИ ЭГАЛЛАЙДИЛАР. **Ўқиш муддати 3 йил.**

Ўқиш муддати 10-синфни битирган ва Совет Армиясида хизматни ўтаб қайтганлар учун 6 ой. 10-синфни битириб келганлар учун эса 1 йил. Улар электр пайвандчи, безак плиталар терувчи, бўёқчи-сувоқчи мутахассисликларини эгаллайдилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф маълумоти билан билим юртига кирганлар давлат таъминотида бўлади. Уларга байрам ва иш кийимлари берилади. 3 маҳал бепул овқат билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлагандан сўнг ўқувчилар тегишли мутахассислик бўйича разряди кўрсатилган ҳамда тўлиқ ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом оладилар.

10-синф маълумоти билан ўқишга кирганлар ойига 80 сўмдан 94-сўмгача стипендия олишади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА БАРЧА ЎҚУВЧИЛАРГА ИШ ҲАҚИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИ ТЎЛАНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари қаторида имтиёзлардан фойдаланадилар.

Аъло баҳолар билан ўқиганлар эса билим юртини тугатгандан сўнг танлаган касби бўйича ўқиш учун олий ўқув юртларига юборилади.

Билим юрти яхши жиҳозланган кабинетлар, ишлаб чиқариш устахоналари, спорт зали, ётоқхонага эга.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: маълумоти тўғрисида шаҳодатнома ёки аттестат, мактабдан характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 6 дона 3x4 см ҳажмдаги фотосурат, ариза.

ҲУЖЖАТЛАР 25 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: 700156, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Д-20 квартали, 35-уй (50, 78, 94 экспресс автобуслар, 6, 11, 19-троллейбуслар, 17-трамвайларнинг «20-квартал» бекати).

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТ МЕҲМОНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

САВДО РАСТАЛАРИ ЧОРЛАЙДИ

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ», «ТАШГАЛАНТЕРЕЙТОРГ», «ТАШОБУВЬТОРГ», «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» САВДО ФИРМАСИ, «ТАШКОМИССИОНТОРГ», ГУМ, ЦУМ, «ЧИЛОНЗОР» ЦУМи, ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ, «ТАШКУЛЬТТОРГ»», «ТАШЛИМВОДТОРГ»

СИЗЛАРНИ БАҲОР ВА ЁЗ МАВСУМИ АССОРТИМЕНТИДАГИ МОЛЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШ УЧУН

МАРКАЗИЙ БОЗОРГА ТАКЛИФ ЭТАДИЛАР

Марказий бозор соат 10 да 17.00 гача (дам олиш кунисиз) **ишлайди. 5, 7, 13, 8, 11, 10-трамвайларда бориладн. Метронинг «Космонавтлар проспекти» станцияси.**

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ.

БАҲОР ФАСЛИГА МОС

ЕНГИЛ ВА ИХЧАМ ПОЙАБЗАЛЛАРНИ **«ТАШОБУВЬТОРГ»нинг** ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДАН

СОТИБ ОЛИШ МУМКИН

23-магазин — Шота Руставели кўчаси, 43-уй, телефон 55-24-55.

28-магазин — Шота Руставели кўчаси, 144-уй. Телефон 53-18-13.

Магазинларнинг иш вақти соат 10 дан 20 гача, танаффус 14 дан 15.00 гача.

«ТАШОБУВЬТОРГ» (телефон 48-70-34).

БАЙРАМГА ТАРАДДУД

БАҲОР КЕЛГАЧ, УЙДАГИ ОҒИР, ҚАЛИН ПАРДАЛАРНИ ЕНГИЛ, НАФИС ТЎР ПАРДАЛАРГА АЛМАШТИРАМИЗ.

ШУНДА УЙИМИЗ БАҲОРГА ХОС ЯШНАБ КЕТАДИ.

СИЗ ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИГА ТАШРИФ БУЮРИБ, ЯНГИ ПАРДАЛАРНИ

ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН

БУ ЕРДА ИП ГАЗЛАМА ВА СИНТЕТИК ТОЛАЛАРДАН ТЎҚИЛГАН РАНГ-БАРАНГ ГУЛДОР ТЎР ПАРДАЛАР МАВЖУД.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ (телефон 55-39-66).

АВТОМОБИЛЬ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Авто-комби» страхованиеси

«АВТО-КОМБИ» СТРАХОВАНИЕ ШАРТНОМАСИ БЎЙИЧА ҚУЙИДАГИЛАР СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИНГАН ҲИСОБЛАНАДИ:

Автомобиль—ҳақиқий қиймати миқдорида;

Ҳайдовчи ва страхование қилдирувчи—ҳар бири 1000 сўм ҳажмида;

Юк (буюмлар ва автомобилнинг қўшимча жиҳозлари) — 500 сўмгача.

Госстрах мазкур шартномага биноан авария, ёнғин, табиий офат ёки автомобилнинг ўғирлаб кетилиши натижасидаги зарарнигина эмас, балки автомобилнинг айрим деталлари ва багаждаги буюмларнинг ўғирланиши оқибатидаги зарарни тўлайди.

Шартнома бир йил муддатга тузилади.

50 сўм ва ундан кўпроқни ташкил этувчи тўлов иккига бўлиб тўланиши мумкин.

ГОССТРАХНИНГ БАРЧА ИНСПЕКЦИЯЛАРИДАН СТРАХОВАНИЕНИНГ АНА ШУ ТУРИ ҲАҚИДА БАТАФСИЛ МАЪЛУМОТ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ГОССТРАХ БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бош бошқармасининг

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

Контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ВА

озиқ-овқат молларининг кичик сотувчиларини тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 16 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН, 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКАДА ТУРУВЧИ ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Айни вақтда кишиларнинг ёшидан қатъий назар кассирлар тайёрлайдиган бир ойлик курсларга ҳам тингловчилар қабул қилинади.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Ўқувчилар айни бир вақтда кечки мактаб ёки савдо техникумида ўқишни давом эттиришлари мумкин.

Мактаб-магазинни битириб чиққанлар шаҳардаги йирик магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли шартлар билан совет савдоси техникумининг кечки бўлимига ўқишга киришлари учун имконият яратилади.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси 65-уй (1, 3, 5, 8, 9, 10, 24, 26-трамвайлар; 2, 3, 32, 22, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармасининг

16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ **1987-1988 ўқув йили учун**

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЎҚУВЧИ, ЙИГИРУВЧИ, ПИЛИКЛОВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ,

Ўқиш муддати — 1 — 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. 8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини битирганларга касб эгаллаганлиги ҳамда ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом берилади. Билим юртини яхши баҳолар билан битирган ўқувчиларга ўрта махсус ва олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

Ўқиш муддати иш стажига киради.

Машғулотлар яхши жиҳозланган кабинетларда олиб борилади. Билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик, бичиш-тикиш тўгараклари мунтазам ишлайди.

Тўқимачилик комбинатида ўқувчилар бўш вақтни мароқли ўтказишлари, дам олишлари ва соғлиқларини мустаҳкамлашлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Корхонада санъат саройи, профилакторий, дам олиш зонаси ва кечки техникум бор.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, таржимаи ҳоли, характеристика, 3x4 см ҳажмидаги 6 дона фотосурат, 286 формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка.

Билим юрти адреси: 700100, Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (2, 3, 32, 80, 97-автобусларнинг **«16-Билим** юрти бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕҲНАТ БЎЛИМИ

ГОСКОМТРУД УзССР

ҚУРИЛИШ ИХТИСОСИГА ЭГА БЎЛГАН

ёлғиз эркак ва аёлларни, бошқа касб эгаларини РСФСР корхоналари ва қурилишларига

ТАШКИЛИЙ РАВИШДА ИШГА ЮБОРАДИ

«КАМГЭСЭНЕРГОСТРОЙ» ишлаб чиқариш бошқармасига (Брежнев шаҳри);

«ЗЕЯГЭССТРОЙ» қурилиш бошқармасига;

«ГЛАВСОЧИСПЕЦСТРОЙ»нинг 1, 2, 3, 4-трестларига;

«ГЛАВВЛАДИВОСТОКСТРОЙ»нинг 3-трести, 2-панелли уйсозлик комбинатига;

«САРАТОВТРАНССТРОЙ» трестларига;

«ТОМСКТРАНССТРОЙ» ва ««ЗАБАЙКАЛТРАНССТРОЙ»га;

«ТУВААВТОПРОМСТРОЙ» ва «ЧИТААГРОПРОМСТРОЙ» бирлашмаларига;

«ИЖРОСТРОЙ»нинг 35-қурилиш тресги, «ГЛАВЗАПСТРОЙ» ва «ЧЕРЕПОВЕЦГРАЖДАНСТРОЙ»га.

СССР Ўрмон-қоғоз саноати министрлигининг корхоналари ва ташкилотларига: Псков, Смоленск, Олтой ва Горький ўрмон хўжалиги бошқармаларига.

«Двиносплав», «Чуналес», «Енисейсплав», «Бочганлес»га.

«Дальриба», «Сибрибпром» бирлашмаларининг корхоналарига:

«Камгэсэнергострой»га, шунингдек, Узоқ Шимолга тенглашувчи районларга ишлаш учун жўнаб кетаётганларга аввалги турар жойларини бронлаш ҳуқуқи берилади.

Шартнома муддати — 2, 3 йил, мавсумий ишлар учун — 6 ой.

Ташкилий равишда ишга жўнаб кетаётганларга суткалик ҳақ, иш жойига етиб бориш ва қайтиш йўл харажатлари тўланади.

КОРХОНАЛАРГА ТАШКИЛИЙ РАВИШДА ИШГА КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА ВА МАХСУС КИЙИМ-БОШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР. ЎША ЕРНИНГ ЎЗИДА УЛАРГА БИР ЙЎЛА ҚАЙТИБ ОЛИНМАЙДИГАН ЁРДАМ ПУЛИ БЕРИЛАДИ.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва аҳолини ишга жойлаштириш район пунктлари.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/IV да **Аида.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/IV да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —30/IV да **Ҳийлаи шаърий.**

Кино

30 АПРЕЛДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЯГУАР» — **Восток** (20.30), «СЕВГИ АФСОНАСИ»— **Восток** (18.00).

«ТАВБА-ТАЗАРРУ» — **Дружба** (17, 18, 20.00), **Искра** (20.00), **Москва** (20.40).

«ОТАХОНЛАР» —**Қозоғистон** (ҳар соатда), **Москва** (17, 19.00).

«БЎЛМАГАН ВОҚЕА»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (17.00).

«АЖДАҲО ОВИ»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (19, 21.00).

«ТОВОН ТЎЛАШ»— **Искра** (16, 18.00).

«БОЗОР МАЙДОНИДАГИ ОТ ЎЙИН»— **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

1 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КИН-ДЗА-ДЗА» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), **Чайка** (13.30, 16, 18.30, 21.00).

«СЕВИМЛИ МАСХАРАБОЗИМ»—**Ватан** (14, 16, 18, 21.30).

«ВИЙ» — **Чайка** (11.00).

«ЯККА СУЗИШ» (ўзбек тилида) — **Ватан** (12.00).

«ТРЕМБИТА»— **Нукус** (12, 16.00), **Москва** (13, 17, 18.40),

«ОХИРГИ ВАГОНГА КИМ ЧИҚАДИ?» — **Нукус** (11, 14, 18, 20), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (жуфт соатларда), **Дружба** (ҳар соатда).

«ЧАПАҚАЙ»— **Москва** (11, 15, 19.00).

«ПАНТЕРА»НИНГ УЧ КАРРА ҲАМЛАСИ»— **Восток** (жуфт соатларда).

«ТАВБА-ТАЗАРРУ»— **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00).

«ИБЛИС МАЛАЙЛАРИ» — **Қозоғистон** (12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

«ҚИШКИ ОЛЧА»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (12, 19.00).

«КЕЧИР» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (11, 15, 17, 21.00).

«СОЛЯРИС»— **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00).

«ЯГУАР»— **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

«БОРИС ГОДУНОВ»— **Искра** (12, 14.30, 17.15).

«РОССИЯ ИМПЕРИЯСИНИНГ ТОЖИ ЁКИ ЯНА ҚАСОСКОРЛАР» —**Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЙИРТҚИЧЛАР ОРАСИДА» **аттракционининг гастроллари** (30/IV да 19.00 да).

«УЗБЕКБУРГАЗ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг

ЎРТА ОСИЁ БУРҒУЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

ВАХТА МЕТОДИ БИЛАН ИШЛАШ УЧУН БУРҒУЛАШ УЧАСТКАЛАРИГА

бурғуловчилар, бурғуловчи ёрдамчилари, дизелистлар, бурғулаш инженерлари, қурилиш ишчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент область Калинин райони, Свердлов посёлкаси («Самарқанд» автостанциясидан 181, 187-автобуслар боради).

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНДА

БУЮМЛАРНИ ПОСИЛКА ҚИЛИБ ЖЎНАТИШ САВДОСИ ВА ТОВАРЛАРНИ ПОЧТА ОРҚАЛИ ЎТКАЗИЛГАН ПУЛГА СОТИШ СЕКЦИЯСИ

ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Зарур маълумотларни 56-77-91 телефони орқали олиш мумкин.

Адрес: Ўзбекистон проспекти, 17-уй.

ЦУМ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги.

1-«Ташгорремстрой» трестига қарашли 13-ремонт-қурилиш бошқармаси касаба союз комитетининг йўқолган

ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ оқшоми

Газета ўзбек ва рус тилларида мустақил бир йилда 300 марта чиқади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р 12719

Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 20.00 да қўл қўйилган [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. Тиражи — 75.131. Б. 2114.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10. Индекс 64690.